

Uchwała Nr SO-11/0954/240/2024
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 26 kwietnia 2024 roku

w sprawie: wyrażenia opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Świąciechowa za 2023 rok wraz z informacją o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego i objaśnieniami.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony Zarządzeniem Nr 16/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 4 września 2023 roku, w osobach:

Przewodnicząca: Małgorzata Okrent
Członkowie: Danuta Szczepańska
Małgorzata Lisowska

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.), wyraża o przedłożonym przez Wójta Gminy Świąciechowa sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2023 rok wraz z informacją o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego i objaśnieniami

opinię pozytywną.

UZASADNIENIE

Przedmiotem badania stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie Wójta Gminy Świąciechowa z wykonania budżetu za rok 2023, przedłożone tut. Izbie w dniu 29 marca 2024 roku wraz z informacją o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego i objaśnieniami. Skład Orzekający zapoznał się także z uchwałą budżetową na 2023 rok uchwaloną w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej (ze zm.), uchwałą w sprawie wieloletniej prognozy finansowej (ze zm.) oraz z przedkładanymi Izbie sprawozdaniami za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2023 roku.

I. Przedłożone sprawozdanie zawiera część tabelaryczną i opisową.

1. W części opisowej sprawozdania Wójt przedstawił realizację dochodów budżetowych w poszczególnych działach i rozdziałach klasyfikacji budżetowej w podziale na bieżące i dochody majątkowe. W dalszej kolejności zostały omówione wydatki budżetowe w poszczególnych działach i rozdziałach klasyfikacji budżetowej, w podziale na wydatki bieżące i wydatki majątkowe.

Następnie przedstawiono przychody i rozchody budżetu. Wójt odniósł się również do skutków obniżenia górnych stawek podatków, zastosowanych ulg i zwolnień oraz omówił czynności związane z windykacją.

2. W części tabelarycznej zostało przedstawione m.in. wykonanie:

- dochodów i wydatków w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej,
- planu dotacji udzielanych z budżetu Gminy,
- dochodów i wydatków związanych z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska,
- dochodów z funduszu pomocy i wydatków dotyczących realizacji zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa,
- dochodów i wydatków w związku z realizacją zadań inwestycyjnych z programu Polski Ład,
- dochodów w związku z COVID-19.

II. Analiza porównawcza prezentowanych danych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2023 rok oraz z danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych, za wyjątkiem pozycji wymienionych w punkcie VIII niniejszej opinii.

III. Na podstawie przeprowadzonego badania „Sprawozdania z wykonania budżetu” Skład Orzekający ustalił, że budżet Gminy Świąciechowa za 2023 rok został wykonany z deficytem w wysokości 7.189.350,65 zł (przy planowanym deficycie w kwocie 18.843.531,85zł). Wykonanie dochodów i wydatków przedstawia się następująco:

a) dochody wykonano w wysokości 54.892.862,92 zł, co stanowi 80,66 % planu, w tym:

- dochody bieżące wykonano w wysokości 44.303.709,02 zł, co stanowi 88,57 % planu
- dochody majątkowe wykonano w wysokości 10.589.153,90 zł, co stanowi 58,73 % planu

b) wydatki wykonano w wysokości 62.082.213,57 zł, co stanowi 71,44 % planu, w tym:

- wydatki bieżące wykonano w wysokości 39.603.535,17 zł, co stanowi 83,17 % planu
- wydatki majątkowe wykonano w wysokości 22.478.678,40 zł, co stanowi 57,22 % planu.

Zrealizowane wydatki bieżące są niższe od zrealizowanych dochodów bieżących, co spełnia wymogi art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

W roku sprawozdawczym Gmina zrealizowała przychody budżetu w kwocie 22.518.632,35 zł (przy planie 22.700.685,92 zł), w tym z tytułu kredytów i pożyczek, emisji papierów wartościowych w kwocie 13.800.570,87 zł (na plan 14.051.473,38 zł), wolnych środków w kwocie 8.295.033,09 zł (na plan 8.226.184,15 zł), z niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy finansach publicznych w kwocie 423.028,39 zł (100,00 % planu). Dane te potwierdza sprawozdanie Rb-NDS - „Sprawozdanie o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu

terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2023”. W okresie sprawozdawczym Gmina zrealizowała rozchody z tytułu spłat wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek na kwotę 2.640.000,00 zł (100,00 % planu), planowała również przelewy na rachunki lokat w kwocie 1.217.154,07 zł, przy czym planu nie wykonano.

Zadłużenie Gminy na dzień 31.12.2023 r. wynosiło 26.500.071,10 zł, co stanowiło 48,28 % wykonanych dochodów. Dane te potwierdza sprawozdanie Rb-Z – „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji jednostki samorządu terytorialnego wg stanu na koniec IV kwartału 2023 roku”.

IV. W wyniku analizy sprawozdania z wykonania budżetu w powiązaniu ze sprawozdaniami budżetowymi Rb-27S – „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2023” oraz Rb-28S – „Sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2023” stwierdzono, że:

1. W n/w podziale klasyfikacji budżetowej (z pominięciem paragrafów wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń) suma wydatków wykonanych i zobowiązań przekracza plan ustalony w budżecie, co prezentuje poniższa tabela:

Dział	Rozdział	§	Plan w zł	Wykonanie w zł	Zobowiązania w zł	Wykonanie + zobowiązania (5+6) w zł	Przekroczenie (7-4) w zł
1	2	3	4	5	6	7	8
900	90015	4260	959 132,38	896 940,31	113 914,68	1 010 854,99	51 722,61
Razem:							51 722,61

Na mocy uchwały Rady Gminy Świąciechowa Nr LI/461/2022 z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie uchwały budżetowej na rok 2023:

- Wójt posiadał m.in. upoważnienie do przekazywania uprawnień kierownikom jednostek organizacyjnych do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych była niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykaczały poza rok 2023 (§ 11 pkt 2),
- Rada określiła kwotę 5.000.000,00 zł, do której Wójt Gminy mógł samodzielnie zaciągać zobowiązania (§ 12).

Ponadto, w uchwale Nr LI/460/2022 Rady Gminy Świąciechowa z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Świąciechowa na lata 2023-2032 Rada upoważniła Wójta m.in. do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna dla zapewnienia ciągłości działania Gminy i których płatności wykaczają poza rok budżetowy.

2. Wydatki związane z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii wykonano w kwocie 195.504,00zł (rozdziały 85153 – „Zwalczanie narkomanii” oraz 85154 – „Przeciwdziałanie alkoholizmowi”) przy zrealizowanych dochodach z tytułu wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w łącznej kwocie 181.493,84 zł (rozdział 75618 – „Wpływy z innych opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego na podstawie ustaw”, § 0480 – „Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych” oraz § 0270 – „Wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym”):

Dochody w zł			Wydatki w zł		
Rozdział	Plan	Wykonanie	Rozdział	Plan	Wykonanie
75618 § 0480	140 208,28	140 974,94	85153	15 000,00	15 000,00
75618 § 0270	40 518,90	40 518,90	85154	180 959,59	180 504,00
Razem	180 727,18	181 493,84	Razem:	195 959,59	195 504,00

Wydatki ponoszone przez Gminę w rozdziałach 85153 i 85154 w ramach gminnych programów zwalczania narkomanii oraz przeciwdziałania alkoholizmowi były finansowane również przychodami z § 905 w kwocie 15.232,41 zł, wynikającymi z rozliczenia dochodów pozyskanych ze sprzedaży napojów alkoholowych i wydatków nimi finansowanych w 2022 roku.

Niewykorzystane środki w kwocie 1.222,25 zł uchwałą Rady Gminy Świąciechowa Nr LXXI/615/2024 z dnia 26 marca 2024 r. w sprawie zmian budżetu Gminy na rok 2024 wprowadzono do przychodów budżetu (§ 905 - „Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach”) oraz wydatków na realizację programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

3. W niżej wymienionych podziałkach klasyfikacji budżetowej poniesione zostały wydatki związane z wypłatą odsetek, kar i odszkodowań na łączną kwotę 31.887,04 zł:

Dział	Rozdział	Paragraf	Plan w zł	Wykonanie w zł
010	01044	4580	13,72	13,72
010	01044	4600	44,16	44,16
600	60016	4590	700,00	700,00
700	70005	4590	28 179,00	28 082,00
750	75023	4580	0,44	0,26
801	80104	4580	11,39	11,39
801	80153	4580	0,78	0,78
855	85501	4560	1 500,00	894,26
855	85502	4560	3 000,00	2 044,92
900	90015	4600	95,55	95,55
Razem:				31 887,04

W odniesieniu do odsetek, kar i odszkodowań Wójt udzielił następujących wyjaśnień:

- str. 24 – rozdz. 01044 – „(...) na kary za niedotrzymanie terminu zawarcia umowy oraz odsetki za nieterminową zapłatę należności w kwocie 57,88 zł -wydatek poniesiony przez Gminę, którym został obciążony pracownik (...),
- str. 24 – rozdz. 60016 – „(...) na kary i odszkodowania wypłacane na rzecz osób fizycznych w kwocie 700,00 zł”,
- str. 25 – rozdz. 70005 – „(...)na odszkodowania za działki przejęte pod drogi w kwocie 28 082,00 zł”,
- str. 26 – rozdz. 75023 – „(...)odsetki za nieterminową wypłatę wynagrodzenia (wyrównanie) w kwocie 0,26 zł - wydatek poniesiony przez Gminę, którym został obciążony pracownik (...)”,
- str. 28 – rozdz. 80104 – „(...) na odsetki od nieterminowego zwrotu niewykorzystanej dotacji w kwocie 11,39 zł- wydatek poniesiony przez Gminę, którym został obciążony pracownik (...)”,
- str. 29 – rozdz. 80153 – „(...)na odsetki od nieterminowego zwrotu niewykorzystanej dotacji w kwocie 0,78 zł - wydatek poniesiony przez Gminę, którym został obciążony pracownik (...)”,
- str. 32 – rozdz. 85501 i 85502 – „(...) Niniejsza wartość została wydatkowana na zwroty nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych wraz z odsetkami do Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego”,
- str. 33 – rozdz. 90015 – „(...) na kary za niedotrzymanie terminu zawarcia umowy w kwocie 95,55 zł - wydatek poniesiony przez Gminę, którym został obciążony pracownik (...)”.

V. Zadania z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Świąciechowa realizuje związek międzygminny – Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego.

VI. Analiza realizacji wydatków budżetowych w § 4440 – „Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych” wykazała, że przekazanie środków na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych we wszystkich podziałkach klasyfikacji budżetowej wyniosło 100,00 %.

VII. W sprawozdaniu omówiono stan realizacji zadań wykonywanych w cyklu wieloletnim, czym wypełniono wymogi określone w art. 269 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

VIII. Skład Orzekający wskazuje, że w przedłożonym sprawozdaniu wystąpiły następujące nieprawidłowości:

- w części tabelarycznej pkt. 3.4 w tabeli nr 18 „Realizacja zadań wieloletnich” (str. 94) wykonanie wydatków bieżących dla przedsięwzięcia pn. „Sprzedaż preferencyjna węgla dla mieszkańców Gminy Świąciechowa” (poz. 1.3.1.12) wykazano w kwocie 3.895.813,59 zł, podczas gdy w tabeli 3.2. „Wykonanie wydatków” zgodnie ze sprawozdaniem Rb-28S w dz. 400 rozdz. 40095 wykonanie wydatków wynosi 2.254.367,55 zł,

- w części tabelarycznej pkt. 3.13 „Wykonanie dochodów i wydatków w związku z realizacją zadań inwestycyjnych z programu Polski Ład” w tabeli nr 32 „Wykonanie wydatków z programu Polski Ład” w dz. 010 – „Rolnictwo i łowiectwo”, rozdz. 01044 - „Infrastruktura sanitacyjna wsi” § 6370 - „Wydatki poniesione ze środków z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych” wykazano kwotę 6.175.000,00 zł, podczas gdy ze sprawozdania Rb-28S wynika kwota 5.857.607,18 zł. Ponadto w części opisowej, pkt 2.8.2 „Wieloletnie wydatki majątkowe” (str. 40) dla zadania pn. „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w m. Długie Nowe” zaplanowanego w dz. 010 rozdz. 01044 § 6050 i 6370 podano, że „zadanie współfinansowane ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych w kwocie 6 175 000,00 zł”.

IX. Załączona informacja o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego została opracowana z zachowaniem postanowień art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, przy czym w tabeli IV. „Dochody uzyskane w 2023 r. i w roku poprzedzającym” w kolumnie „Plan dochodów na rok 2023” oraz „Wykonanie na dzień 31 grudnia 2023 r.” nie uwzględniono dochodów z dz. 020 rozdz. 02011 § 0870 (plan 2.000,00 zł, wykonanie 263,25 zł). W konsekwencji tego błędu, w wierszu „Ogółem” (podsumowanie) plan dochodów wykazano w kwocie 1.620.910,00 zł zamiast 1.622.910,00 zł, a wykonanie w kwocie 1.541.984,13 zł zamiast 1.542.247,38 zł.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

Małgorzata Okrent

Pouczenie: Od niniejszej uchwały Składu Orzekającego służy odwołanie do Kolegium Izby w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.